

ЦЕНТРАЛНА ИЗБИРАТЕЛНА КОМИСИЯ

Обществен съвет

ПРОТОКОЛ

№ 190

На 9.04.2025 г. се проведе заседание на Обществения съвет към ЦИК.

ПРИСЪСТВАХА:

Надежда Гологанова – председател на Обществения съвет, Гражданска инициатива за свободни и демократични избори;

Свилена Гражданска – зам.-председател на Обществения съвет - Институт за социална интеграция;

Цветелина Пенева – зам.-председател на Обществения съвет - Сдружение „Демокрация и законност“;

Божидар Василев – „Зона за трансатлантически просперитет – наблюдателна мисия България“;

Дончо Пачиков – Българско сдружение за честни избори и граждански права – Национална асоциация;

Ива Лазарова – Институт за развитие на публичната среда;

Росен Андонов – Сдружение „Памет“;

Стефан Манов – Българско сдружение за честни избори и граждански права – Пловдив;

Стоил Цицелков – Европейска асоциация за защита на човешките права – България.

Заседанието бе открито в 16 часа и 20 минути и председателствано от госпожа Надежда Гологанова – председател на Обществения съвет към Централната изборителна комисия.

* * *

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Здравейте, колеги!

Откривам днешното заседание на Обществения съвет към Централната изборителна комисия.

Дневният ред, който ви е изпратен по имейл, е:

1. Обсъждане и гласуване на анализ на Обществения съвет към ЦИК относно решението на Конституционния съд по дело № 33 от 2024 г. по искане за касиране на изборите от 27.10.2024 г.

2. Обсъждане на предстоящите теми за следващия вторник в Комисията по конституционни и правни въпроси на Народното събрание.

3. Обсъждане и гласуване по повод публикуване на интернет страницата на ЦИК на становището на ОС по Изборния кодекс и доклад на Сдружение „Памет“ за видеонаблюдението.

4. Разни.

Предлагам втора точка да я променим и да стане: Докладване за проведеното вчера заседание на Комисията по конституционни и правни въпроси на Народното събрание.

Който е съгласен с промяната на втора точка от дневния ред, моля да гласува.

Приема се единодушно.

Има ли предложения по дневния ред? Няма.

Който е съгласен с дневния ред, моля да гласува.

Против? Няма. Въздържали се? Няма.

Приема се единодушно.

Първа точка - *Обсъждане и гласуване на анализ на Обществения съвет към ЦИК относно решението на Конституционния съд по дело № 33 от 2024 г. по искане за касиране на изборите от 27.10.2024 г.*

Имахте ли време да погледнете текста?

Принципно ли да подходим първоначално към въпроса дали ще го приемем като официален публичен документ или първо по съдържанието на документа или смесено.

Имаме няколко варианта. Този документ сме го сложили, защото още преди няколко седмици, когато излязохме с позиция по конституционното дело и работата на Конституционния съд, тогава взехме съвсем малка част два, три абзаца и добавихме други. Излязохме с една кратка спешна позиция. Казахме, че основния документ ще го доработим, за да стане по-експертен и по-нататък във времето, като утихне обстановката в общественото пространство, може да го приемем. Имаме няколко варианта. Някои от вас преди време казаха, че можем изобщо да не го приемаме, други да го приемаме, но това беше и в двата случая принципна позиция, без да сте чели, защото има вече много редакции спрямо текст, който беше преди един месец.

Имаме няколко варианта. Единият е да го приемем и да го изпратим навсякъде, както изпращаме до ЦИК за качване на страницата, до медии и т.н. Имаме вариант да го приемем, но тъй като не е особено актуален към момента, да кажем да си го качим само на фейсбука на Обществения съвет, евентуално на бъдещия сайт, който правят Дончо Пачиков и Свилена Гражданска и ако решим да го изпращаме и до ЦИК. Има и вариант изобщо да не го приемаме. А сега по същество на текста. Аз лично съм отбелязала няколко неща с жълто, които бих искала да погледнем, да обсъдим.

Още от началото съм маркирала дали ще говорим за определението или за решението. Тази информация в определението със сигурност я има, мисля че и в решението я има. Кое от двете бихме предпочели?

ИВА ЛАЗАРОВА: Аз имам проблем с приемането по няколко точки.

Първо, вече не е тема, това е ясно.

Второ, ако говорим трябва да говорим за решението и какво ни показва то. Анализ относно решението. Решението показва безброй проблеми и ние всъщност сега искаме да покажем още, ако това е основната цел. Аз съм сигурна, че е много важно сега да се фокусираме и да натиснем по възможно всички механизми и лостове, за да се случи такава работна група за анализ на проблемите с машините, което Надя Гологанова вече изпрати като писмо, като текст и т.н. В допълнение не съм видяла някой да излиза със становище, относно решението на Конституционния съд, защото в крайна сметка то е такава, защото е взело предвид секции, които са посочени от самите партии. Ние да им казваме вижте тук колко много сте пропуснали, така или иначе вече им го показахме с първото писмо, което писахме. За да не изглежда да се откажем от това усилие, си мислех, ако толкова ни е належащо и важно да покажем, че има още пропуски, по скоро да вървим към поредица от няколко примера, които да изработим и да се публикуват през някакво време, например във фейсбук страницата на Обществения съвет. Защото в това писмо има конкретни примери. Но защо има тези конкретни примери, а не други, това не става ясно за широката публика. За нас е ясно. Това са ми съображенията и контра предложение, както искате така го наречете.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Три, четири са нещата. Първото ще е решение, няма да е определение. Трябва да проверим датата.

СТЕФАН МАНОВ: На 26 февруари е определение. Решението е само едно, накрая 9 март.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Да го сменим или да сложим и двете.

СТЕФАН МАНОВ: По скоро да изтеглим нагоре параграфа, където се казва колко депутати и т.н. Да се започне с някакво въвеждащо изречение, което казва на еди-коя си дата, 9 март, ако не се лъжа, Конституционният съд излезе с решение по дело и т.н., по искане за касиране. Според това решение еди-колко си народни представители бяха обявени за незаконно избрани. Можем да кажем едно изречение, че в обществото възникнаха въпроси и несъгласие. И от там вече да мотивираме, защо сме анализирали, каква е причината да се захванем да анализираме. Или обратното, с едно изречение да кажем от друга гледна точка, то да бъде в смисъл такъв, че за първи път в българската изборна история, такъв голям обем секции бяха обект на фактически одит през работата на конституционното дело. Това извиква необходимост от анализ и подготовка на евентуални бъдещи, понеже завършваш писмото така, необходимост от анализ на методиката на работа, на качеството на работа, можем да го кажем, така че да се подготви евентуално бъдещо мащабно проучване. И от там вече можем да започнем. В определение на 26 февруари и т.н.,

това така става логически свързано. Аз така го виждам. Ако искаме да променим леко акцента, защото това писмо завършва с препоръка.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Не е писмо, а сме го писали, че е анализ.

СТЕФАН МАНОВ: Добре анализ. Можем по същество да уточним нещата, защото аз съм много разколебан. Защото от една страна беше свършена работа. Имаме някакъв анализ, имаме някакви критики, имаме някакви неща, които си струва да се кажат на обществото. В крайна сметка предупредихме за това, че някои неща ще се случат. Хубаво е да ги споменем. От друга страна, вярно че излиза късно, но ако го обърнем в посока каква методика и ако натиснем малко по експертите. Тоест удара да не е по Конституционния съд, а по експертите. Например това, което показах вчера, навярно не се е видяло добре, но мога да ви го покажа и това е едно от предложенията ми за допълване от това, което препоръчвам, дали е имало контроли в тези екселски таблици, как са ги попълвали, дали са ги преписвали ръчно, имало ли е повторно въвеждане.

Това което каза Ива Лазарова за конкретните примери, аз също бих дори добавил някои.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: И аз бих добавила.

СТЕФАН МАНОВ: Не ми се иска да развалим нещата, които сме подготвили, защото доста е работено по тях. Искам да се вслушам и в позициите, че не е хубаво да говорим много срещу Конституционния съд. Самият аз съм разколебан.

ИВА ЛАЗАРОВА: Има 83 процента недоверие в изборния процес. Изброили са не малко примери, хвърлили са камъни в градината на партиите, на Централната избирателна комисия. По отношение на прозрачността, по отношение на секциите за хора с проблеми в придвижването и т.н. и ние им казваме, не само тези, има още, които не сте видели. При 83 процента недоверие, представете си, ако насипем още.

СТЕФАН МАНОВ: Ние насипваме различни проблеми. Ние мисля, че дори много хубаво правим ехо с Конституционни съд, защото там за мобилните секции, Надя Гологанова казва да направим предложение, трябвало е да се направи графологична експертиза. Аз бих добавил, че е трябвало да се направи графологична експертиза и в секцията в Белица, защото там една и съща жена слага хикса. Недоверието ние няма как да го намалим. Въпросът е, че може по удачен начин да кажем, че един такъв голям одит е показал класическите недъзи, но този одит трябва да бъде повод, за да се разсеят някои съмнения, в това число да се адресират моменти. Ние сме ги посочили тези моменти, включително за обучителното звено, за СИК, включително за това, дали има например информация за СИК-ове, които са си направили проверките с електрония протокол и т.н., за партийните активисти, които да бъдат обучавани през годината и да получават някакъв документ за преминал курс и след това да ползват предимство при ръководните длъжности. Всичко това ние по някакъв начин вече сме го препоръчвали. Може би е трудно да се намери правилното сечение.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Аз си мисля от това, което казваш две неща. Първо ти имаш още допълнения и вероятно още редакции ще имаме. Може да го до изработваме още примерно една седмица. За това къде и как да го публикуваме, аз също съм по склонна на междинния вариант, след като сме го направили, да го публикуваме на фейсбука на Обществения съвет и евентуално на сайта, който Дончо Пачиков и Свилена Гражданска ще направят. Да не се занимаваме да го изпращаме до медиите. Това може да го помислим още една седмица, защото няма спешен характер този текст. Но ако искате да обсъдим още няколко неща, които са с въпросителни.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Аз няколко пъти ви предлагам този документ да го публикуваме по начини, по които вече имаме възможности. Надявам се Свилена Гражданска да е получила по електронна поща, достъп до наченките на сайта, който сме започнали. Трябва да си направи парола.

Да не се заразяваме от това, че нашите заседания формално се провеждат в сградата на Народното събрание и да не ги превръщаме нашите заседания в говорилня. Ако го публикуваме в този вид, както е сега, с тези допълнения, които може би веднага можем да направим сега, това означава, че Стефан с неговата пледоария от 20 минути, би могъл в коментари да добави към публикацията, каквото реши да добави, а не да си изразходваме времето в разсъждения. Всичко е много демократично. Няма смисъл от това нещо. Ползата аз лично не я виждам.

Предложението ми е да го публикуваме във вида, в който е и който реши от нас от присъстващите, да си направи неговите добавки, коментари и т.н. По този начин превръщаме нашите заседания в нещо живо. Ние можем още една две години да заседаваме по този текст и постоянно да го допълваме, защото нещата ще се променят в действителност. Така че публикуваме незабавно и който желае да направи коментари. Примерно Свилена Гражданска ще даде възможност на всички да бъдат редактори, т.е. ще могат да публикуват каквото пожелаят като допълнение. И по този начин ние се превръщаме в нещо живо, а не в нещо, за което още една година може да заседаваме по този текст и най-накрая да го публикуваме и той пак няма да е актуален, защото ще мине една година.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Стоил Цицелков иска думата.

СТОИЛ ЦИЦЕЛКОВ: Предлагам на тези, които са автори на текста да имат водещата дума в какъв формат да бъде представен.

По темата дали е важно да имаме такова становище, аз преди няколко дни написах статия за фактчек бг., защото имаме една инициатива с тях за коректно изборно отразяване. Аз имам много коментари по работата на Конституционния съд и не мисля, че трябва да си ги пестим. Много ми хареса, както Стефан Манов го разказа сега, не мисля че е излишно и си губим времето. На мен ми звучи много добре да се обосновем, че на базата на този действително безпрецедентен анализ, бихме могли да

надградим, да го разгледаме научно и да си направим някакви изводи. Така че следващия път това, което е добро да го повторим и това, което е лошо да го избегнем. Струва ми се много разумно.

СТЕФАН МАНОВ: На мен ми е интересно, ако пуснеш линка да прочета какво сте правили там. Звучи интересно.

СТОИЛ ЦИЦЕЛКОВ: Веднага го изпращам. Най-много говоря за Обществения съвет. Изпращам го на имейл на всички.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Колеги, още няколко неща от мен за уточняване, а после Стефан Манов може да каже за няколко негови допълнения.

На стр. 3 има за подвижните секции над 80 – 100 избиратели. Това го сложих във връзка с това, че наистина има някои секции с прекалено много гласували избиратели, подвижни секции, има с 270 души, със 170 души, които са нереални. Аз от моя опит мислех, че реалистичният брой избиратели, които могат да гласуват е от порядъка 60-70, но говорих с една жена от членките на СИК, която вчера присъства на заседанието в НС. Тя каза, че е била в подвижна секция и при много стройна организация и с допълнителна кола, която е била пред тях и е отивала на адресите и е подготвяла хората, че скоро ще дойде при тях комисията за гласуване, каза че са успели в рамките на изборния ден да минат през 90 избиратели. Изглежда, че това е може би максимума. Аз мислех 100 да сложим. От там нататък, Ако са над 100 е съмнително.

ИВА ЛАЗАРОВА: Само 17 подвижни секции са тези, в които са гласували толкова много хора, от 150 до 250 примерно. Да приемем, че е малко населено място. Тези секции са 17. Въпросът е, че спрямо предишни години има увеличение в броя гласуващи. Например 2017 г. на парламентарните избори са били около 5000 човека. След това стигат 6000, 7000 по време на ковид, сега тази година вече са около 13 000 в 324 секции по спомен. Проблемът е, не че гласуват толкова много хора. Само в 17 секции има над 150 гласа, между 150 и 238 бяха.

Проблемът е, че от тези 17 секции идват една шеста от гласовете, около 2500 гласа от тези 13 000 гласа. По-големият проблем е, че това е една прекрасна практика, много хуманна. Въпросът е, че тези хора, дори и да се премахнат подвижните секции, те са крайно мотивирани и ще отидат и ще гласуват за когото им е казано да гласуват. Те са в Кърджали, Благоевград, Шумен, Враца. Там гласовете са ясни за двете фракции на ДПС-тата. Въпросът е да го направим така, че покрай мокрото да не изгори и сухото. Защото това е възможност на хора, които наистина имат проблеми да упражнят гласа си. И на мен не ми се иска, ние в качеството ни на организации, които защитават правата на избирателите, да направим малкото хора, които наистина имат проблеми, да поставим пред тях бариера и нашия глас да отиде по линията на, давайте да махнем подвижните секции.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Има смисъл не само, защото има гласове да се махнат подвижните секции, но има гласове да се ограничи числото на избирателите на подвижните секции. В един от законопроектите има предложения до 30 души, което е малко. Може да са 60, 70, 80. Ще помислим по този текст, ще го редактираме.

Цветелина Пенева се присъединява. Свилена Гражданска си тръгна.

Стоил Цицелков и след това Дончо Пачиков имат думата.

СТОИЛ ЦИЦЕЛКОВ: Напълно съм съгласен с това, което Ива Лазарова каза. Ако може да говорим да се промени критерия за определяне. Най-вече проблемът е, че ги решава кмета, кой може да гласува. Това е основния проблем, че е заинтересована страна кмета, политическо лице е и първо той решава, знаем в Стамболийски има 200 човека регистрирани в един трафопост. Решава там да изпрати подвижна секция. Естествено, че може да се въведе видеонаблюдение за тези подвижни секции и по време на броене. Защо го няма не е ясно. Няма аргумент.

ИВА ЛАЗАРОВА: А са спазили всички критерии. Има пет души във всяка комисия, единствено по ковид бяха трима. Това са пет души от различни политически формации. Тези партии са абдикирали тотално от осигуряването на честен изборен процес. Станахме свидетели и на тази работна група, на която всички от присъстващите участваха. Ние мислим как да намерим интегритет в нашите собствени хора, които изпращаме там. Това беше изключително цинично. Има механизми и никакъв контрол. Пише какви документи се изискват. Чийто е кметът, такива са и решенията, такъв е и контрола.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: За подвижните секции, аз исках да кажа малко личен опит. Моят баща, който трудно се движеше, аз организирах да гласува с подвижна секция. Той имаше документи от ТЕЛК, че е трудно подвижен, за да го включат в подвижна секция. Аз не съм сигурен дали това изискване е било тук, в област Плевен, не съм го виждал някъде написано, евентуално да го вкараме като предложение, изискуем документ, че са трудно подвижни, за да могат да бъдат включени. Може би включването на други места да става така, някой казал. Както Цицелков каза 200 човека в един трафопост. И аз съм го цитирал това нещо няколко пъти. Така че да се изисква документ или да се каже, кои подлежат на подвижна секция – трудно подвижни. След като са трудно подвижни, те би следвало да имат медицински документ. Може би това да включим.

ИВА ЛАЗАРОВА: Това са изискванията. За да упражнят правото си на глас и да гласуват хората с такава подвижна избирателна кутия, имат срок от 14 дни преди изборния ден, в който да заявят това свое желание пред общинската администрация. В заявлението си следва да представят и документ решение на ТЕЛК или НЕЛК, които доказват състоянието им. Съответната администрация начело с кмета следва да установи, дали избирателя отговаря на законовите изисквания. Ако това е така, избирателят се заличава от списъка по постоянен адрес и се вписва в този в подвижната избирателна секция, в случай че са събрани достатъчно заявления за образуването ѝ. Това изискване си стои, но не се контролира вероятно.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Това което чух, че повечето общини вече проверяват сами. Автоматично по техни канали, проверяват този човек, дали наистина има ТЕЛК. Такъв аргумент чух и мисля, че е напълно възможно. Аз в София също имам личен опит и съм подавала за баба ми преди две, три години и не са ни искали ТЕЛК. Онлайн

съм подала заявление и те по някакъв начин служебно проверяват и след два дни ти връщат, че е регистрирана в подвижната секция.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Значи този въпрос е уреден законово. Така че трябва да търсим тези, които не го изпълняват или го нарушават.

СТОИЛ ЦИЦЕЛКОВ: Проблемът е, че очакваме кмета сам да коригира своите машинации. Лошо е измислено.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Ще помоля Стоил Цицелков да напише две, три изречения в този дух и да ги изпрати да ги добавим, критериите за определяне. Предложението да има видеонаблюдение, това което каза. Ива Лазарова също може да изпрати две, три изречения.

На последната страница имам също две, три неща отбелязани. В най-първоначалния вариант не бяха отбелязани.

Данните на Конституционния съд могат да се използват само частично за анализ на изборните проблеми, за грешките допуснати от ЦИК. Тук предлагам да сложим едно „и“ и да ги има и двете. Аз първоначално ги мислех като алтернатива, да има само едното или само другото.

Накрая последното изречение което се оказва, че вече е безсмислено, защото е изтекъл срока, в който ЦИК може да налага санкции и глоби на съответните СИК. Добре е да има и нещо по темата за ЦИК. Така че тук трябва да се помисли, този текст да го махнем в края на текста и вместо това, нещо друго да запишем за заключително изречение.

СТЕФАН МАНОВ: Последните няколко изречения мен малко ме въодушевяха, защото са малко смели. Например необходимо е в бъдеще поне на едни национални избори в България, да се направи пълен одит на всички секции. Това е много амбициозно и какво ще стане. Или някой иска касиране на изборите, Конституционният съд ги прави и правим одит, но те не ни дават да отворим чувалите за недействителните бюлетини дори и за вече приключили избори с отпаднал срок за съхранение на документацията.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: По твоята логика, както в становището писахме някои неща прекалено смели и казахме, едва ли ще ги приемат, но поне да помислят върху тях и след време може и да стане.

СТЕФАН МАНОВ: Можем да направим нещо по-умерено като експериментално. Примерно на общински избори да се направи цялостен одит на една община.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: В отговор на Стефан Манов, можеш да редактираш този абзац, но общо взето да остане нещо в тази посока.

Дончо Пачиков има думата и след това Стефан Манов да разкаже неговите предложения за корекция и редакция, които каза, че има.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Има Асоциация на българските общини. Ако желаете по този въпрос можем да изпратим едно запитване, да се обединим с тях по отношение на проверката на изпълнението на въпросния член за подвижните секции, което Ива Лазарова го цитира точно от закона. На една община да правим одит, правим го веднага. Това не е проблем. Но това не решава въпроса, защото България има повече от една община. Предлагам, че можем да работим с тях съвместно, ако се приеме като решение. Ако не, ние можем от името на нашите организации да се опитаме да го приемем.

СТЕФАН МАНОВ: Първо, предлагам в началото да въведем един преамбюл от две, три изречения, с идеята да текстуализираме анализа от гледна точка на позитивите, които можем да извлечем от него, за да не звучи като прекалена атака срещу Конституционния съд. След това можем да си вървим, както казваме.

Второто допълнение, което искам евентуално да направим в четвъртия абзац, където казваме, че сме обърнали внимание че е неудачно формирането на две отделни задачи с различен периметър. Там да добавим едно изречение, че освен това сме препоръчали да се обследват и избирателните списъци.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Мисля, че го имаше надолу за избирателните списъци.

СТЕФАН МАНОВ: Тук му е мястото, защото по-надолу си сложила примера с Гърмен, но този в Белица например или на едно друго място, всъщност можем там да кажем, ако се обследват избирателните списъци, веднага може да се установи, че такива и такива избиратели има. Това е за моята секция Антон – 265400002, където не са хванати, а по списъка са се подписали. Това са реални избиратели. Да споменем една дума за избирателните списъци.

Следваща такава бележка са редакционни. След писмо на ЦИК за 11 секции да се въведат данни.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Имаш ли време тези дни да порботиш и да ни изпратиш редактиран вариант.

СТЕФАН МАНОВ: Този чувал 270700016 излезе от някъде. Това беше първоначалната дедукция от списъка на Информационно обслужване, но вече го има в онези сканирани таблички. Така че това изречение трябва да го променим. Няма липсващи. Тук можем да обясним под линия, че съществуват според методическите указания два чувала, в които общо се слагат над 32 елемента. Може би въпрос на грешки, преумора да бъдат разменени и изхвърлен съответно. Това ако ще го публикуваме е важно, защото тези чували са станали някакво нарицателно, а е изчезнал един чувал. Аз изхвърлям във Франция, на френските избори, действителните бюлетини веднага като приключим протокола и повече никой не знае колко е имало.

И евентуално от гледна точка на секциите, за които имаме примери да дадем. Не ми е останало време да проверя, но няма и как да знам истината. Село Горно Краище 01020009 създаване на нови бюлетини след края на изборния ден и унищожаване с изхвърляне в коша на други. Вижда се на видеокамерата, но не съм го проверил. Това е за евентуално допълнителен пример, както и в частта, където се говори за графологична експертиза. Да добавим секциите, за които би имало

смисъл, тази в Белица. За мобилните е добре. Тези които са гласували 60 – 70 души на машина за един час не е така. Мисля, че са по-малко 54.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Има два отрязъка, където са по 60, по 79 души за един час. Въпросът е, че там това се вижда от логовете на машините.

СТЕФАН МАНОВ: В тези секции също би било добре да се преброят избирателите подписали се в списъка. Това можем да кажем, че сме го препоръчали и влиза в положителен резонанс. Затова казах, че трябва да го кажем горе, какво сме им казали. Това е хубаво за 780, че не променят. Съгласен съм. Дали наистина да казваме, че липсват 687. Вярно е, че сме ги посочили вече. Да кажем от това, което е свършено, кое е могло да се свърши по-добре, може би. Колебая се.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Това ще го помислим. Можем да кажем, че този одит не е цялостен, а само върху 2000 секции и има още други секции, които са останали извън вниманието на партиите и на Конституционния съд, в някоя от които също има проблеми.

СТЕФАН МАНОВ: Може би в частта за машините да кажем, че тази интензивност на гласуване е възможно да бъде установена именно, защото са ползвани машини, а в обратния случай на добавяне на хартиени бюлетини в края на изборния ден или дори и след затварянето му, както е например в секцията за село Горно Краище, практически няма следа, която да привлече вниманието на одитирация, така че евентуално да назначи графологична експертиза. Това може да го напишем и под черта, за да не утежняваме евентуално самото съдържание на документа.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Ние имаме предложение за така наречената активна регистрация, но не както е известна в света с предварителна активност на имащия право да гласува, чрез подаване на документ за местожителство и т.н. разни документи, а активна регистрация в истинския смисъл според нас. Примерно ти си избирател в едн-коя си секция, която е лесно проверяема. Знаете, че има такава онлайн проверка. Отиваш съответната секция, показваш си личната карта. Удостоверява се, чрез личната карта, че имаш право да гласуваш, не си под запрещение и т.н. и автоматично влизаш на списъка на гласувалите. Както в момента се записват хора под черта. Тогава няма да има никакви спорове, кой, какво, къде, кога всичко това, което говорим сега в момента. С това сме запознали основните политически сили по този въпрос и той вероятно ще влезе в дискусия. Аз само го споменавам, ако имате интерес да го имаме в предвид, да го поддържаме или да го отхвърлим. Разбира се, ще има и най-различни особени случаи, така сме написали, те ще влязат в заключителни разпоредби на съответния закон, Изборния кодекс. Ако има активна регистрация всички въпроси отпадат.

По отношение на видеонаблюдението, понеже се спомена тук един, два пъти. Господин Цицелков спомена, че видеонаблюдение на подвижните кутии при тяхното преброяване, ние сме предложили още повече, видеонаблюдение през целия ден на изборната кутия. Отивате при съответните хора казвате така и така, имате ли нещо против да направим кратко

видеонаблюдение при вас, самото гласуване при съответните хора. Тогава вече няма да има и това съмнение примерно, дали наистина са хора, които подлежат на използване на подвижна изборна кутия или не, то ще бъде абсолютно очевидно. Такава една пълна откритост.

Следващия момент, представете си, че преди примерно един месец, ако го бяхме публикували и всичко това, което сега говорим в момента, беше влезнало в онлайн дискусия от хора, които са заинтересовани, от журналисти и т.н., крайният вариант щеше да бъде много по ползотворен, отколкото ние сега в продължение на колко време, това добавяме, онова добавяме. Това за мен е несериозна работа. Така че да се разберем принципно. Като изработим един документ, хората са хвърлили труд, Стефан Манов основно и други, публикуваме го и постепенно го доработваме. Аз не знам как да изпратя сайта, който сме започнали да правим със Свилена Гражданска. Той не е напълнен с информация. Как да го изпратя. Искате на имейл. След малко го изпращам на имейл. Докато сме онлайн всеки да каже по него и да видим какво можем още нещо да оптимизираме и да продължаваме. Ние не сме Обществен съвет, ако нямаме сериозен сайт и в него, ако няма сериозни дискусии от най-различни хора, които искат да кажат каквото и да било. Да критикуват Изборния кодекс, да предложат нещо, това е жив Обществен съвет. Понеже дълги години се занимавам с онлайн маркетинг и мениджмънт, това е истинското живеене. Това че в момента ние чакаме ЦИК да ни публикуват нещо някога. Каквото съчиним, каквото измислим благодарение на нашия труд на Стефан Манов и на други, които са участвали, веднага го публикуваме и след това ще го доизглаждаме чрез коментари, които са възможни чрез тази онлайн форма.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Колеги, в момента предлагам следното. През седмицата го доработваме, нанасяме още редакции и допълнения и го гласуваме следващата седмица на заседание, като определяме следните срокове.

До неделя на обяд изпратете каквито имате редакции и допълнения, да кажем до неделя до 14.00 часа. След това аз ще ги нанеса, обединя и т.н. и ще го изпратя отново да се гледа вече финално. Устройва ли ви такъв срок?

СТОИЛ ЦИЦЕЛКОВ: Ако мога да си позволя само едно предложение. Мисля, че всички, които ще нанесем някакви промени имаме Gmail и после може да си го направим на споделен документ и може да си оставим с коментар. Готов съм с моите редакции. Може да стане готово и за два дни.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Добре, ще направим споделен документ в Gmail.

Преминваме към **втора точка** от дневния ред - *Докладване за вчерашното заседание на Комисията по конституционни и правни въпроси на Народното събрание.*

Първо искам да започна с това, че вчерашното заседание се оказа последно. Решиха, че са минати всички основни теми. Вчера двете теми бяха за изборен район в чужбина и избирателна комисия за район чужбина и методите за броене и

отчитане на резултата. Имаше доста хора, както и предишните пъти. Много от вас присъстваха или ще го чуят онлайн. Изразихме накратко някои от основите позиции на Обществения съвет по втората тема.

По първата Ива Лазарова от името на ИРПС разказа някои неща, Стоил Цицелков също се изказа и Стефан Манов. Това е за момента.

Стоил Цицелков има думата.

СТОИЛ ЦИЦЕЛКОВ: Да не го правим доклад. Ние всички, които сме тук, сме били там, може би не на всички заседания. Но за който е толкова интересно има ги на сайта. Записаха ги изцяло. Вие не оставете ли с впечатление, че те изобщо не обсъдиха изборни комисии. Оставиха обществената енергия да се излее, ние да си поговорим. Дори няколко пъти на микрофон излизаше и виждах, как различни участници в срещата си общуват и си координират изказванията по телефоните. Едва ли не беше на лагери разделено, антимашины, различни кръгове. И това мисля, че ще е по-полезно какво е вашето впечатление. Аз споделям моето. Според мен идеята беше да може по-късно да се каже, че тези промени са взети.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: И аз имам някакви впечатления, че вероятно няма да има никакви особени промени по Изборния кодекс. Това ни предстои да видим в следващите месеци, какво ще се случи, дали ще бъде прието каквото и да било от всичките тези неща, които бяха изговорени.

СТОИЛ ЦИЦЕЛКОВ: Максимално бавят срока, това е безпрецедентно, да дадат най-дългия срок за предложения. Знаете удължиха го до 14 февруари. Тази работна група също е безпрецедентна. Макар че вчера изведнъж решиха да приключат.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Основната цел да има доста широко обществено обсъждане беше спазена. Дали от това ще произлезе нещо положително или само ще бъде използвано за някакви политически цели от някого, ще разберем.

Тази втора точка я поправих по този начин, защото предварително беше включена идеята да обсъдим темите, които предстоят за следващия вторник за Народното събрание, да си поговорим. Евентуално по темата дали имаме общи теми с ЦИК, по които да ги подкрепим и т.н. Но тъй като се оказа, че няма да има следващ път и основната ми цел в момента беше това да обясня, че приключиха тези заседания. Отпада обсъждането с ЦИК за някакви общи позиции. По някои неща ги подкрепихме. Ако ни поканят отново в Народното събрание добре.

СТОИЛ ЦИЦЕЛКОВ: Съмнявам се, че ще ни поканят, защото няма такава практика.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Предлагам да минем на **трета точка** - *Обсъждане и гласуване по повод публикуване на интернет страницата на ЦИК на становището на ОС по Изборния кодекс и доклад на Сдружение „Памет“ за видеонаблюдението.*

За колегите, които миналия път отсъстваха да разкажа накратко. Дончо Пачиков изпрати становище на Сдружение „Памет“, което и преди е изпращал за видеонаблюдението. Искаше чрез точка 12 от Правилата, където е казано, че неразделна част от становищата представляват изразените мнения на организациите, които не съвпадат с общото становище. Да го прибавим към основното становище на Обществения съвет по темата за промени в Изборния кодекс, дори и да не сме съгласни с някои неща, които са написани вътре. Припомням, че той това ни го беше изпратил преди гласуването на общото становище на Обществения съвет и ние взехме от там няколко неща за видеонаблюдението, с които бяхме съгласни, но не с всичко.

Тук има два момента за обсъждане. Трябва да припомним, това е първия момент, че становището на Обществения съвет по Изборния кодекс, тогава решихме, така и постъпихме, че го изпратихме до Правна комисия, като основен адресат. Там го качиха на сайта на Правна комисия и го изпратихме до ЦИК за сведение. Не сме искали от ЦИК да го качва на страницата на ЦИК в раздел Обществен съвет и не сме го изпращали до медиите, просто ограничихме адресатите. Ако се съгласим с Дончо Пачиков да добавим написаното по видеонаблюдението от Сдружение „Памет“, трябва да се вземе решение и да се гласува, че трябва да поискаме от ЦИК да качи становището на ОС на страницата на ЦИК в раздел Обществен съвет. Второ трябва да решим дали да се добавя доклада на Сдружение „Памет“ за видеонаблюдението.

Както знаете не съм юрист, така че този текст в Правилника както пише, изразените мнения, не знам до каква степен отговаря в случая или не отговаря. Не мога да преценя. Вторият момент е, че досега не сме имали такава практика, затова не съм сигурна как трябва да се постъпи.

Първото най-важното, което трябва да решим, това становище на Обществения съвет по Изборния кодекс искаме ли да го изпращаме да се качва на сайта на ЦИК, защото тогава го помислихме и решихме, че трябва да се изпрати до Народното събрание и да се качи на сайта на Комисията по конституционни и правни въпроси, а до ЦИК избираме да го изпратим само за сведение.

Дончо Пачиков има думата.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Аз искам да опростя нещата, тъй като материала, който съм изпратил, има два варианта, има и кратък има и по-пълнен материал. Не знам точно кой сте гледали. И може би съм изпратил само единия. Основното е, че ние предлагаме въпросния, станал пословичен Институт по криминалистика към МВР, би следвало да създаде методика за видеонаблюдението. Това е основното на нашето предложение.

Предлагам следния вариант. Повтарям това наше предложение, ако го приеме Общественият съвет да се включи в доклада по обикновения начин. Ако не го приеме, ще се включи съгласно чл. 12, както Надя Гологанова го цитира много точно. Това че не сме имали практика до момента, винаги има нещо, което е за първи път. Няма смисъл от кой знае колко задълбочен правен анализ, вярно ли е, не е ли вярно. Има такъв член. Написано е на български език. Първото предложение е този момент да

го гласуваме сега, да го приемем или не. Институтът по криминалистика да създаде методология за осъществяване на видеонаблюдението, така че записите да бъдат годин доказателствен материал при евентуални съдебни спорове. Това е основата на нашето предложение. Другите факти, които сме описвали, това е за пълнота на изложението, ако някой задълбочено иска да се запознае с тези неща.

Знаете, че на нашата конференция миналата година февруари, която беше проведена доста набързо, поради факта, че се съобразихме с присъствието на господин Манов в България, тогава беше в отпуска. Тогава директора на въпросния институт, за който говорим, изпрати двама човека. Единият каза да, ние можем и знаем как да го направим. Дадох се допълнителни предложения да има втора камера, която да заснеме цялата зала. Да няма хора, които да пречат на комисията. Това беше направено от страна на Института. Изпратиха двама представителя, след решение на министъра на вътрешните работи.

Само едно допълнение, много се говори между политическите сили за сканиращи устройства за хартиените бюлетини. Не става въпрос за изключване на машините за гласуване. Те си остават. Въпросът е и хартиените бюлетин да минат на електронна обработка. Скенерите, които ми показаха няколко пъти са много интелигентни, вносни скенери. Има десетина американски фирми, които произвеждат подобни неща. Понеже сме много големи приятели с тях, да си купим още нещо, както беше с машините за гласуване преди време.

Другото което искам да добавя по въпроса за сканиращите устройства. Имаме български сканиращи устройства, ако някой от вас играе тото, тези фишове се сканират електронно за да се провери дали печели, дали не печели и т.н. Технологично това е много по-трудно, отколкото ако се сканират бюлетините за гласуване, тъй като квадратчетата на фишовете за тотото са четири пъти по-малки по площ, отколкото кутийката на хартиената бюлетина за гласуване. Не се изискват никакви специални хартии, нищо специално, а абсолютно обикновени и са много устойчиви и изключително евтини. Всички това се дискутира в момента със заинтересованите политически сили и да види докъде ще стигне.

Очевидно това няма да стане за сегашните промени за оптимизация на Изборния кодекс, но това е едно бъдеще, което ще стане. Представете си след години, всичко се гласува на машини, от там излиза крайния протокол, машината го прави и всичко минава през въпросни скенери. От там излиза също машинен протокол и това са протоколите на секционната избирателна комисия, което фактически елиминира всички възможни грешки, които хората могат да направят, нарочно или случайно. И представете си че има активна регистрация, како ви разказах преди малко, а не с някакви измислени списъци. Ние си караме по стария начин, някакви списъци, ЕСГРАОНА ги съставил. Тези нещастни опити да изчистим списъците. Не могат да бъдат изчистени. Това е даденост.

Докато отиваш, вадиш си личната карта, показваш, че имаш право да гласуваш, гласуваш и си заминаваш. Това е активна регистрация. Много хора гледат как в чужбина правят активна регистрация, с предварително попълнени документи за

участие в избори и т.н., което наистина както господин Цицелков каза, както и Стефан Манов, може допълнително да ограничи хората в желанието им въобще да отидат да гласуват. Имат и задължението, ако направят някаква промяна да речем в адреси, пак да отидат, пак да подадат някакви документи и т.н. Никои не обича да ходи. Може и онлайн, но това изисква допълнителни един вид умения. Връщаме се обратно.

Желая, ако искате да поставим сега въпроси и да гласуваме, които сме присъстващи, по силата на Правилника, дали приемаме това нещо. Става въпрос, да предложим въпросния Институт да изработи и да съдейства при внедряване на методика за видеонаблюдение, така че тя да бъде годно доказателство при евентуални съдебни спорове. Другото са допълнения.

ИВА ЛАЗАРОВА: Във връзка с това предложение аз искам да кажа, че на 13 февруари на заседанието на Обществения съвет, когато гласувахме становището на Обществения съвет, във връзка с предложенията за промени в Изборния кодекс, е включена нарочна точка видеонизлъчване на различни етапи от изборния процес и видеонаблюдение в края на изборния ден и там е включено методологията да бъде създадена от Института по криминология. Това беше едно от твоите предложения и изисквания тогава. Другото виждам, че е включено, е изискването за реално излъчване на процеса по предаване на книгата от ЦИК в съответната ОИК и РИК и други предложения, които си описал в тези две страници са включени в становището, което е изпратено и публикувано на страницата на Правна комисия. И в допълнение тогава гласувахме това становище да бъде изпратено само до Правна комисия и то е изпращано за сведение до Централната изборителна комисия, но не сме искали то да бъде качвано на страницата на ЦИК в раздел Обществения съвет. По спомен сме го качили на фейсбук страницата на Съвета. Изпълнили сме твоето желание да има вписан такъв текст и сега няма нужда да повтаряме цялата процедура.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Въпросът е изчерпан. Аз не съм го видял на страницата на Централната изборителна комисия на сайта. Така че приключваме разговора по този въпрос и продължаваме нататък.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Точка р а з н и.

СТЕФАН МАНОВ: Нашият доклад за дейността на Обществения съвет 2024 г. не си спомням, дали го качвахме във фейсбук и въобще някъде, защото ми се искаше да се види какво сме свършили. На сайта на Централната изборителна комисия ще го чакаме сигурно една, два години. Така че предлагам да го качим поне на фейсбук.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Аз предлагам в този нов сайт, който Дончо Пачиков прави, кой каквото се сети да направим списък и да качим всичко, каквото се сетим от последните две, три години.

СТЕФАН МАНОВ: Това, което е от последната година сме го описали много добре в писмото.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Всички документи ги изпращаш до Дончо Пачиков да ги качи.

СТЕФАН МАНОВ: Да качим доклада.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Ако искате качете във фейсбук и доклада.

СТЕФАН МАНОВ: Стана април месец и ние като Националният статистически институт сега ще излязат с данни за преброяването на населението 2024 г. и ние да извадим нашето преброяване.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Искам да докладвам за писмото във връзка с дефектните бюлетини, което миналата сряда го обсъдихме на заседание и решихме, че ще го гласуваме по имейл. Трябва да кажа, че подкрепиха писмото 10 души на следващия ден. Това са: Даниел Стоянов, Ива Лазарова, Цветелина Пенева, Иванин Кънчов, Свилена Гражданска, Стоил Цицелков, Румен Василев, Надежда Гологанова, Дончо Пачиков, Стефан Манов. Писмото заедно с приложението сме го изпратили до ЦИК и до министъра на електронното управление господин Мундров. Не знам дали не трябва да го гласуваме и на днешното заседание.

СТЕФАН МАНОВ: В Централната изборителна комисия има практика на последващо одобрение. В моя папка от днешна дата изпратихме едно писмо много спешно беше и ви моля за последващо одобрение. Може да използваме някаква такава формула.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: За, по-голяма сигурност ви предлагам още един път да гласуваме с формулировката, че правим последващо одобрение на писмото и приложението за дефектни бюлетини, изпратено до Централната изборителна комисия и до Министерството на електронното управление.

Който е за, моля да гласува.

Гласували 8 „за“.

Против? Няма. Въздържали се? Няма.

Приема се.

Друго в точка рани нямам. Да помислим за неща, които да качваме на този нов сайт, който Дончо Пачиков и Свилена Гражданска ще направят. Има думата Дончо Пачиков.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Аз изпратих по електронна поща. Единствено молбата ми е да видим дали менюто, което съм предложил ни харесва. Това не означава, че в следствие не можем да добавим нещо допълнително.

Искам да споделя има такава възможност, да направя така наречената вътрешна папка по правилата на Централната изборителна комисия, където да има материали, които са за наше вътрешно ползване. Такава папка се прави много лесно. Това е достъпа до сайта с парола, която можем да споделим помежду си. Тази част няма да е видима за хората, които ще посетят този сайт. Това може да е част от менюто, а може да не е в менюто и да не се вижда, а само да знаем адреса, къде тя се намира.

От друга страна аз искам да актуализирам ангажимента, който съм поел. Аз поех ангажимент да се занимава с технологичната страна на въпросния сайт и искам да потвърдим или да уточним ангажимента, кой да качва тези материали. Моето предложение е Свилена Гражданска да ги качва. Тя има опит в тези неща.

Искам да потвърдим, тя би следвало да има и служебен имейл по повод на името, с което може да влиза в сайта.

Единствено трябва да се смени паролата.

Имате ли желание всички членове, които декларират, че имат такова желание, да имат редакторски достъп. Спокойно могат да качват материали, които преценят по тяхно решение, без да имат административни права. Администраторът може да прави всичко, да трие, докато редакторът може да качва неща и може да коригира собствените си неща, без да може да коригира нещата на другите, които са качвали нещо. Да уточним някакви правила за работа с този сайт.

Първо Свилен Гражданска дали поема този ангажимент, основно да се грижи за качване и т.н. Аз каквото трябва по отношение на кибер защита, всичко това ще го направя. Тъй като съм радикален, не бих искал аз да качвам и да нося отговорност по тези неща. Така че да уточним тези неща.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Аз първо отговарям на тези въпроси, които постави и след това другите колеги, ако искат да се изкажат. За отделна папка, където да си обсъждаме конфиденциални неща ми изглежда доста сложно и до голяма степен безсмислено засега. Може впоследствие, ако се наложи да се прави такова нещо. Служебен имейл на Свилен Гражданска, това вие си го уточнете. Редакторски права без администраторски права, в това не съм сигурна. Да чуем другите колеги какво мнение имат по въпроса. Дали само Свилен Гражданска основно да качва. Нея я няма в момента, но може би принципно ще е склонна да поеме този ангажимент.

Въпросът е, че първоначалното качване, когато ще има много неща за качване да наваксаме няколко години назад, няколко десетки документа, тогава е хубаво още някой да ѝ помага. Мисля, че Дончо Пачиков е добре да помага, поне в първите дни или седмици, докато се качат всички материали назад. А после текущо можем да оставим Свилен Гражданска да следи какво се качва. Ако се колебаеш за някакви заглавия и такива неща, според мен трябва да се вземе заглавието на документа. Примерно анализ на Обществения съвет по еди-кой си въпрос или становище еди-какво си.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Да уточним как ще получаваме стенографските протоколите.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Най-лесния начин е след като ги качат на сайта на ЦИК, да ги свалим от там и да ги качим.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Аз не съм съгласен на това нещо. Аз да чакам ЦИК да ги изпрати, това означава да стане като Националния статистически институт, догодина данни за 2023 г. Този въпрос ще го поставя много официално, ако трябва и пред самата Комисия, ако трябва пред правителството. Протоколът след като е готов, той трябва да се появява в общественото пространство. Какъв е ефекта, ако той се появява след няколко месеца примерно. За какво го правим този сайт, за да кажем, че имаме сайт. Не е това целта. Да измислим начин да го публикуваме. Сега приключва стенографски протокол, пристига. При

Свилена Гражданска или при мен, няма значение. Прави го в PDF, заключваме го, за да не може да бъде коригиран и го публикуваме. Това е актуалност. Ако публикуваме късно, аз не виждам смисъл от този сайт.

СТЕФАН МАНОВ: В една или две международни организации, на които съм член в моята област, инженерна, научна, там имаме един Технически комитет и се събираме четири пъти в годината. Много скоро след като приключи заседанието, една седмица след това, секретаря на Техническия комитет изпраща до всички драфт митингс, т.е. чернова на протокол от заседанието. Той не е стенографски протокол. Ние го приемаме едва на следващата среща официално и става така да се каже гласуван, че това е истинския документ.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Сигурен ли си, че трябва да следваме някаква практика на някакъв си съвет, на който ти си член. Няма смисъл от това.

СТЕФАН МАНОВ: Всички разполагаме с протокола, който е драфт, за да можем вътре в нашите организации да се информираме какво сме заседавали и т.н. Нищо не ни пречи да публикуваме веднага, когато е готов стенографския протокол на този сайт под формата на драфт. Тоест преди да бъде сканиран на сайта на ЦИК, ние да си го виждаме. За това няма никаква пречка. Чернова не звучи много добре на български, но да кажем проект.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Протоколът преди да мине през ЦИК не мисля, че можем да го получим и да го качим. Но можем да си направим резюме, както имаме задължение след заседание да правим резюме, което да изпратим до ЦИК и до нашите организации го изпращаме. Ако искате един такъв съкратен вариант, който до момента съвсем съкратен го правихме, но да го направим малко по-разширен, малко по-широко резюме и него да го изпратим и него да го качим скоро след заседанието, а пълния стенографски протокол, след като официално мине през ЦИК.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Да се върнем към същността на нещата. Защото в момента разговаряме по никакви правила, които са създадени в течение на времето и т.н. Авторското право върху този протокол, който правим в момента е на всичките организации, които са в Обществения съвет. По никакъв начин в правен смисъл не е необходимо да минава одобрение или публикуване от ЦИК, за да стане той истински. Той е наш. Това е нашия протокол. Това че ЦИК го публикува на тяхната страница, би следвало даже да ни плаща пари за това нещо, защото ние сме го създали с нашето участие, с нашия труд. Това че в момента има заведена практика стенографът да го прави, председателят да го подписва и т.н., това е практика, която е на XIX век. В момента на създаване на протокола, той е достъпен за всички, той е наш протокол, той не е на ЦИК, за да искаме разрешение едва ли не, те да го публикуват, а ние тогава да го публикуваме. Това е пълна безсмислица. Да гласуваме.

Предлагам от тук нататък създадения протокол пристига по електронен път в ръководството на Обществения съвет, които се грижат за неговото публикуване в сайта на Обществения съвет. Да гласуваме такова решение.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Според мен това го има в правилата.

СТОИЛ ЦИЦЕЛКОВ: Всъщност Народното събрание и ЦИК ни осигуряват тази любезна услуга. Не искам да отваряме тази дискуссия. Дори може да приключим по същество и да ги уточним тези неща.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Има точка 13 в Правилата, където пише, че на заседанията на Обществения съвет се води стенографски протокол, който се публикува на сайта на Централната избирателна комисия, секция Обществен съвет.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Няма забрана да бъде публикуван на нашия сайт.

ИВА ЛАЗАРОВА: Не пише, че ние получаваме протокола преди ЦИК да го получи. Да го оставим за по-нататък.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Според мен последния път доста оперативни бяха с подписването. Но не съм проверила какво качиха на сайта на ЦИК. Предлагам на първо време да се задоволим с това, което те качват. В правилата пише, че трябва в седемдневен срок да се качат на сайта на ЦИК. Реално става по-бавно, може би в рамките на десет дни или две седмици. Да проверим как ще тръгнат нещата, тъй като в момента няма избори и няма много дейности, с които да са претоварени и може би ще вървят по организирано нещата и по-бързо. А по-нататък ако възникне проблем, тогава да мислим. Ако Дончо Пачиков държи категорично на това предложение, да го формулира.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Ще го формулирам и ще го изпратя да го обсъдим.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: В точка разни имате ли нещо друго да кажете?

СТЕФАН МАНОВ: Искам да предложа да си дадем почивка, стана много натоварено всяка седмица да се събираме.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Аз също мислех така да направим, но тъй като много се забавихме с анализа за дело 33 и Конституционния съд и най-накрая имаме някакво раздвижване по темата и започнахме да правим редакции, да го довършим и него следващия път, а после да си направим една, две седмици почивка, защото спира работа и Комисията към Народното събрание и има и празници.

Закривам заседанието.

/ Закрито в 18.00 часа /

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

Надежда Гологанова

Стенограф:

Силвия Михайлова